

No Apvienotās Karalistes ievesto preču laišana brīvā apgrozībā (imports)

Ārpussavienības precēm, ko paredzēts laist Savienības tirgū vai kas paredzētas privātai lietošanai vai patēriņam Savienības muitas teritorijā, piemēro muitas procedūru - laišana brīvā apgrozībā.

No 2021. gada 1. janvāra, saņemot preces no Apvienotās Karalistes, jānoformē importa muitas deklarācija.

Laišana brīvā apgrozībā ietver:

- ievedmuitas nodokļa un citu maksājumu (piemēram, antidempinga maksājums) iekasēšanu;
- citu par preču importu maksājamo nodokļu iekasēšanu (pievienotās vērtības nodoklis, akcīzes nodoklis);
- tirdzniecības politikas pasākumu, kā arī aizliegumu un ierobežojumu piemērošanu (piemēram, atļaujas un licences);
- citu formalitāšu pabeigšanu (piemēram, veterinārā, fitosanitārā, pārtikas nekaitīguma, nepārtikas preču drošuma un citas kontroles un formalitātes).

Preču izlaišanas brīdī muitas procedūra – laišana brīvā apgrozībā – tiek pabeigta un ārpussavienības preces iegūst Savienības preču muitas statusu, t.i., ar tām var brīvi rīkoties.

Importa muitas deklarācijas noformēšana

Importa muitas deklarācijas noformēšanu veic deklarētājs. Deklarētājs ir persona, kas iesniedz muitas deklarāciju savā vārdā, vai persona, kuras vārdā tiek iesniegta šāda deklarācija, un tā ir Eiropas Savienībā reģistrēta persona.

Noformējot importa muitas deklarāciju, tai jāpievieno pavaddokumenti, kuri satur preču deklarēšanai nepieciešamo informāciju, piemēram, preču rēķins (*invoice*), transporta pavadzīme (CMR), licences, atļaujas u.c.

Importa muitas deklarācijas datu elementā “1/10 (Procedūra)” jānorāda muitas kombinācijas kods – “4000 (Laišana brīvā apgrozībā, vienlaicīgi izlaižot patēriņam).”

Informāciju par ievedmuitas nodokļa likmēm, papildnodokļu likmēm un netarifu (licences, atļaujas, ierobežojumi vai aizliegumi) importa pasākumiem var atrast [Integrētā tarifa vadības sistēmā \(ITVS\)](#), ievadot preces Kombinētās nomenklatūras kodu vai preces apraksta atslēgas vārdu. Pievienotās vērtības nodokļa likmes un to piemērošana preču importa darījumos noteikta likumā

“Pievienotās vērtības nodokļa likums”, akcīzes nodokļa likmes un to piemērošana – likumā “Par akcīzes nodokli”.

Atbrīvojumus no muitas nodokļa visā Savienības muitas teritorijā nosaka Padomes 2009. gada 16. novembra Regula (EK) Nr.1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem.

Kas iesniedz importa muitas deklarāciju

Importa muitas deklarāciju muitā elektroniski iesniedz deklarētājs. Ja persona pati nevēlas kārtot muitas formalitātes, tā deklarācijas iesniegšanai var pilnvarot pārstāvi. Šāda pārstāvība var būt:

- tieša, ja pārstāvis rīkojas otras personas vārdā un tās uzdevumā, vai
- netieša, ja pārstāvis rīkojas savā vārdā, bet otras personas uzdevumā.

Pārstāvim jābūt pilnvarotam būt par pārstāvi. Ja muitas iestādēm netiek paziņots, ka persona darbojas kā pārstāvis, tiek uzskatīts, ka tā darbojas savā vārdā un savā uzdevumā – tas ir, bez pārstāvības. Pārstāvim pirms muitas formalitāšu veikšanas muitas iestādē jāiesniedz pilnvarojumu apliecinošs dokuments (pilnvara, līgums), norādot pārstāvības veidu, pilnvarojuma apjomu u.c. informāciju.

Deklarētājam un pārstāvim importa muitas deklarācijas iesniegšanai nepieciešams **EORI numurs**. Tas jāsaņem pirms importa formalitāšu kārtošanas. Informācija par tā saņemšanu atrodama VID mājaslapas sadaļā EORI numurs.

Kā iesniedz importa muitas deklarāciju

Importa muitas deklarāciju iesniedz Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas (EMDAS) attiecīgajā funkcionalitātē. Lai to izdarītu elektroniski, ir jābūt pieslēgumam Elektroniskās deklarēšanas sistēmai (EDS) un Importa kontroles sistēmai (IKS). Informācija par to, kā kļūt par EMDAS lietotāju un kā to lietot, atrodama VID mājaslapas sadaļā Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma (EMDAS).

Kur iesniedz importa muitas deklarāciju

Importa muitas deklarāciju elektroniski iesniedz muitas iestādei, kurā faktiski uzrāda preces:

- jūras transporta pārvadājumos – Rīgas brīvostas MKP 0210, Liepājas ostas MKP 0411 vai Ventspils ostas MKP 0311;
- gaisa pārvadājumos – Lidostas MKP 0240;
- autoceļu pārvadājumos – galamērķa muitas iestādē (kurā noslēdz tranzīta procedūru).

Pasta sūtījumi (VAS “Latvijas Pasts” sūtījumi)

Saņemot sūtījumu pa pastu, VAS “Latvijas Pasts” darbinieki informē sūtījuma saņēmēju, nosūtot aicinājumu par muitojamo sūtījumu. Aicinājumā ir norādīta preču deklarēšanai nepieciešamā informācija – pagaidu uzglabāšanas deklarācijas (PUD) numurs, pasta sūtījuma izsekošanas numurs (*tracking number*), sūtījuma svars (kg), PUD preces kārtas numurs.

Eksprespārvadātāja (eksprespasta) sūtījumi

Saņemot preces ekspressūtījumā, kas ir ticis nodots piegādes veikšanai eksprespārvadātājam (kurjerpastam), attiecīgais eksprespārvadātājs par to informē sūtījuma saņēmēju. Sūtījuma saņēmējs var vienoties ar eksprespārvadātāju par muitas formalitāšu kārtošanu precēm, tas ir, vai preču deklarēšanu veiks pats saņēmējs, vai attiecīgais eksprespārvadātājs.

Informācijas avoti

Informācija, kā saņemt un atmuitot sūtījumu no valsts ārpus Eiropas Savienības, ir pieejama VID mājaslapas sadaļā [Pasta sūtījumi](#) un “Latvijas Pasta” mājaslapas sadaļā [Muita](#).

Informācija par preču deklarēšanu ir atrodama VID mājaslapas sadaļā [Muitas procedūras](#).

Informācija par ierobežojumiem un aizliegumiem saistībā ar ievedamo (t.sk. pa pastu saņemto) preču veidu un daudzumu atrodama VID mājaslapas sadaļā [Ierobežojumi un aizliegumi preču pārvietošanai](#).